

Bilaga 5. Synpunkter på nulägesbeskrivning version 3 och analys

Länsstyrelsen Blekinge skickade ut *Nulägesbeskrivning Bräkneån* och *Analys och åtgärdsförslag Bräkneån* till verksamhetsutövarna i prövningsgruppen och andra myndigheter samt intresseorganisationer 12 december 2022 för dialog. Denna bilaga med tabell visar de synpunkter som inkom och hur vi valt att behandla dem. Hur vi behandlat synpunkter framgår av kolumnen "*Svar från länsstyrelsen*". Länsstyrelsen Blekinge har valt att inte publicera de synpunkter som gällde språkjusteringar, formatering eller information.

Avsändare	Berörd del	Synpunkt/uppgift	Svar från länsstyrelsen
Länsstyrelsen Kronoberg	Nulägesbeskrivning		
	Inledning		
	Elberedskap	Lägg till något om pausen kanske?	Ja det är tillagt
		Skriv något om asynkron/synkron generatorer?	Länsstyrelsen har inte lyckats hitta underlag för detta ännu. Vi väntar på underlag från expertmyndigheterna.
	Öring, bestånd i bräkneån ”åtgärder har gjorts för att förbättra förhållandena för vattenlevande organismer”	Vad för åtgärder?	Konstruerat fiskvägar och biotopvård i form av utsättning av lekgrus och sten.
	Ål ”antropogen påverkan”	Tycker nog man ska ha med en ordlista med förklaringar av facktermer. Bifogar vår för inspiration.	Jag har ändrat ”antropogen” till ”mänsklig”
	Tabell 4.	Hårklomossan är livskraftig och inte nära hotad.	Stämmer, den är inte rödlistad längre, men direktivart och typisk art för svämlövskog.
	Tabell 4.	Paragraf	Paragrafer är tillagda
Flodkräfta	Försämrade vattenkvalitet	Har förtydligat i texten	
Utter	Vi har inte riktigt samma uppfattning	Artfakta.se: För utterpopulationen som helhet är trafiken sannolikt inte ett av de	

	<p>” Många uttrar dör varje år i trafiken, vilket dock inte hör till de mer allvarliga hoten.”</p> <p>Vatten-förhållanden</p> <p>Naturolyckor ”Snittingedammen är riven”</p> <p>Riksintresse enligt 4 kp MB</p> <p>Avsaknad av underlag</p>	<p>i Kronoberg. Tror det är ett av de största hoten</p> <p>Behövs både sträcka och procentandel? Så det inte blir förvirrande. Det säger ju samma sak</p> <p>Byt ut till återställd e.d. Gäller fler ställen</p> <p>6 §</p> <p>Är det inget användbart som saknas? Historiska förekomster av (havsvandrande) fisk? Stark- resp. svagsimmande. Naturliga vandringshinder? Verkar finnas lite frågetecken kring detta. Annars kanske man kan stryka rubriken.</p>	<p><i>allvarligare hoten men regionalt kan den vara en starkt begränsande faktor till följd av den kontinuerliga utvecklingen av ett mer effektivt vägnät.</i> Synpunkten har inte föranlett någon ändring.</p> <p>Vi tycker att det bli informativt</p> <p>Vi använder demonterad som ni tidigare föreslog. Det tycker vi passar bäst</p> <p>Åtgärdat</p> <p>Vi har strukit rubriken.</p>
Länsstyrelsen Kronoberg	<p>Analys och åtgärdsförslag</p> <p>Generellt</p>	<p>Saknar stycke om dammars betydelse vid vattenbrist</p>	<p>Utifrån Bräkneåns vattenbalansräkning finns det</p>

		<p>(övergripande och för varje anläggning)</p> <p>Saknar även en övergripande text om elproduktion och om produktionsförlust, Hur han man kommit fram till den siffran?</p> <p>Även stycke om krav på funktion och uppföljning saknas</p>	<p>numera mer info i nulägesbeskrivning. Inga av NAP-anläggningarna kan bidra.</p> <ul style="list-style-type: none"> • (normal årsproduktion, kWh)/ 40 veckor = x kWh/vecka • 4 veckors produktionsbortfall = x kWh/vecka * 4 veckor. <p>Frågan blir intressant först vid prövningen. Vi har haft diskussioner om det i samverkan men innan vi vet exakt utformning kan vi inte stälal några krav. Vi har däremot lagt till en mening i analysen om att uppföljning är viktigt.</p>
	MKN & statusklassning	<p>Skulle gärna ha en tabell (likt den bifogade) som sammanfattar gällande norm, klassning och kvalitetsfaktorer i resp. vattenförekomst.</p>	<p>Åtgärdat</p>
	Konsekvenser av miljöanpassningar	<p>Konsekvenser på naturmiljö? Ex. N2000 och rödlistade arter. Finns en del andra akvatiska och semi-akvatiska arter som kan påverkas både positivt och negativt. Vi och kring Knällsberg kan strömstare, flodpärlmussla och</p>	<p>Länsstyrelsen Blekinge bedömer att detta inte ska hanteras inom ramen för samverkan. Mer än att naturmiljön ska presenteras i nulägesbeskrivning. VU har ansvar för resten.</p>

	<p>Samsyn</p> <p>Att öka effekten för vattenkraftverken har inte varit aktuellt i denna Prövningsgrupp</p>	<p>utter nämnas. Gör även en sökning efter ex. safsa, näcköra, pilblad, sumpkamgälsnäcka, hårklomossa, fladdermöss mm.</p> <p>Vad har verksamhetsutövarna föreslagit för åtgärder? Och vad är deras synpunkter på Ist:s förslag?</p> <p>Varför?</p>	<p>Förslagen finns presenterade i analysen och det finns en samsyn mellan verksamhetsutövarna och länsstyrelsen om behovet av miljöanpassningar</p> <p>Bräkneån med tillhörande käll- och biflöden är ett utpekad vattendrag enligt 4 kap 6§ MB och därför är det inte aktuellt. Paragrafen innebär att ingen vattenkraftsutbyggnad får förekomma såtillvida det inte kan genomföras utan miljöpåverkan. Länsstyrelsen har informerat om att effektutbyggnad kräver tillståndsprövning.</p>
Energimyndigheten		Avstår från att yttra sig i detta samråd.	-
E.ON (lokal och regional nätverksägare)	Generellt	Utifrån inkommet material kan E.ON i dagsläget inte se hur våra anläggningar påverkas av vattenkraftens betydelse, utan ber att få återkomma i ärendet när det finns konkreta åtgärdsförslag.	-
Miljö- och hälsoskyddsenheten i Ronneby		Kommunen har inte några synpunkter	-

Naturvårdsverket		Avstår från att lämna synpunkter i rubricerat ärende.	-
Riksantikvarie-ämbetet		Har inga ytterligare synpunkter utöver de vi skickade till länsstyrelsen den 22 augusti	-
Ronneby kommun	<p>Nulägesbeskrivning Bräkneån</p> <p>Naturolyckor</p> <p>Analys och åtgärdsförslag</p> <p>Metasamhällesanalys (MSA) av fisk – sidan 22</p> <p>Snittinge- sidan 26</p>	<p>Det finns ingen kyrka längre i Belganet, det är numera ett café.</p> <p>I enlighet med MMD:s dom om upphävande av länsstyrelsens beslut om att avföra Snittinge från NAP:en (den 11 mars 2022) ska Snittinge bedömas utifrån hur dammen såg ut vid ansökan om att delta i NAP:en. Det blir i Metasamhällsanalysen otydligt vad de olika scenarierna innebär, speciellt scenario 5.</p> <p>Snittingedammen kallas inte utriven utan demonterad av säkerhetsskäl.</p>	<p>Åtgärdat</p> <p>Det har förtydligats i analysen</p> <p>Vi har skrivit demonterad istället</p>
Sveriges metrologiska och hydrologiska institut		SMHI har inga synpunkter	-
Skogsstyrelsen		Vi har inga ytterligare synpunkter på presenterat underlag och ingen	-

		ytterligare information att tillföra som har bäring på detta.	
Sveriges geologiska undersökning		SGU avstår från att lämna yttrande i rubricerat ärende.	-
Sydkraft hydropower	<p>Inledning</p> <p>Bedömningen är att tiden för att genomföra åtgärder efter att tillstånd meddelats, tillsammans med efterföljande återhämtning, medför att uppnåendet av god ekologisk status inte kommer vara möjligt förrän senast 2033.</p> <p>Sveriges miljömål och agenda 2030</p> <p>Referensförhållande Statusen bedöms utifrån hur stor avvikelsen är från det s.k. referensförhållandet. Referensförhållandet beskriver hur artsammansättningen av fisk såg ut i vattenförekomsten innan mänsklig påverkan</p>	<p>Tidigast 2033?</p> <p>Begränsad klimatpåverkan berörs också.</p> <p>Detta är ju i sammanhanget ett lite otydligt begrepp eftersom det skulle innebära att man återgår till förhållandena före människans ankomst till nordnorden. Påverkan sker dessutom på många olika sätt direkt och indirekt och på olika geografiska nivåer. Det vore bra om man tydliggör vad som avses med "innan mänsklig påverkan".</p>	<p>I viss mån står senast. Men vi kan ta bort "senast" för att inte skapa förvirring.</p> <p>Fler är tillagda</p> <p>Referensförhållandet beskriver tillståndet i form av biologiska, allmänna fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska funktioner och strukturer som en ytvattenförekomst uppvisar vid ingen eller mycket liten mänsklig påverkan. För att bedöma status för parametern konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag behöver man exempelvis bedöma hur artsammansättningen av fisk kan antas ha sett ut vid detta förhållande.</p>

	<p>Metasamhällesanalysen</p> <p>Hydrologisk regim Vid den senaste statusklassningen bedömdes statusen för parametern Specifik flödeseffekt/Vattendragsfårans form vara måttlig för båda de aktuella vattenförekomsterna enligt VISS. Av vattenförekomsternas längd bedömdes 15-35 % ligga inom ett markavvattningsföretag. För God status krävs att högst 15 % av vattendragsfårans form avviker från referenstillståndet.</p> <p>Respektive enskild NAP-ansluten verksamhet utgör en liten del av den</p>	<p>Denna typ av analys är ny i vattenförvaltningsammanhang och bör ställas mot tidigare framtagna och vedertagna modell-verktyg. MSA innehåller många osäkerheter som måste beskrivas liksom antagna parametervärden.</p> <p>Är avsikten att komma till rätta även med detta? Annars blir det väl svårt att nå MKN?</p> <p>Vad betyder det egentligen för åtgärdsbehovet?</p>	<p>Kompletterande bilaga med validering, statistiska resultat (gällande given parameters påverkan på fisksamhälle) bifogas</p> <p>Allt som påverkar MKN behöver åtgärdas.</p> <p>Vi kan inte ställa krav på minskad påverkan utifrån MKN för hydrologisk regim.</p>
--	---	---	---

	<p>totala påverkan, mellan 0,3 % och 1,9 %, och påverkar varken enskilt eller totalt statusen. Än mer så om den jämförs med de senaste uppgifterna.</p> <p>För att kunna uppnå gynnsam bevarandestatus för utpekade arter inom Natura 2000-området krävs bland annat att naturtypen "mindre vattendrag" (3260) når gynnsamt bevarandetillstånd i berörda vattenförekomster. Detta mål bedömer länsstyrelsen i sin tur kräver Hög status för parametern Konnektivitet i upp- och nedströms riktning</p> <p>Metasamhälles-analys</p>	<p>Varför det?</p> <p>Som sagt, det finns frågetecken kring denna metod. Oavsett metod så krävs analys av osäkerhet, transparens kring parametervärden mm. Det finns redan andra vetenskapligt</p>	<p>Den fördjupade beskrivningen av bevarandemålet säger att det ska finnas effektiva passager för djur och växter till anslutande vattensystem i Bräkneån. I Natura 2000-områden där mindre vattendrag (3260) är syftet med utpekande och därmed prioriterat bevarandevärde bör målet vara att samtliga vandringsbenägna fiskarter enligt referenstillståndet ska beredas passerbarhet, för ett långsiktigt livskraftigt vattendrag i gynnsamt tillstånd. Eventuell prioritering bör ligga på för vattendraget utpekade och typiska arter, inklusive ål. Enligt länsstyrelsens bedömning motsvarar detta hög status för parametern konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag (HVMFS 2019:25).</p> <p>Osäkerhetsvärdena presenteras i inledande stycket med grovt uttryckt 75% förklaring av variationen mellan lokaler. Däremot håller länsstyrelsen med om att sådant som framförs ska presenteras. Anledningen till att detta inte gjorts inledningsvis är att framtagandet av denna tagit tid.</p>
--	---	--	---

	<p>Två viktiga faktorer som avgör vilket fisksamhälle som dominerar är konnektivitet, samt vattendragets biofysiska karaktär (bredd, beskuggning, temperatur och mängden död ved).</p> <p>I referenstillståndet har havsöring haft möjlighet att förekomma i hela Bräkneåns huvudfåra upp till Tiken, och öring når då betydande tätheter på de lokaler som är särskilt gynnsamma.</p>	<p>grundade modellverktyg som framtagits i samverkan mellan myndigheter och industri.</p> <p>Vilken konnektivitet har man räknat med/utgått från?</p> <p>Hur har t ex utvandringsförlusterna tagits med i analysen?</p>	<p>Gällande andra modellverktyg anser länsstyrelsen Kronoberg att dessa också innehar osäkerheter. Särskilt när utredningar kring parametrar som ska anges i dessa i stort saknas för Bräkneån.</p> <p>Presenteras numera i bilaga. Kort summerat är det en indexskattning av möjligheten för fisk att från en specifik plats kunna simma upp- och nedströms, antal vandringshinder och påverkan från dessa, havs- och mynningsmöjlighet för vandring samt var i vattendraget platsen ligger (långt ner, långt upp etc.)</p> <p>Utvandringsförlust hanteras genom att konnektivitetetsvärde i regel successivt avtar ju längre upp lokalen ligger. En statistisk analys (Tweedie regression) fastställer sedan sambandet mellan fisksamhället och miljö, klimat, landskapsbruk och konnektivitet. Här finns flera kontrollvärden (Aikakke information criteria, p-värde för statistisk signifikans och log-sannolikhet). Varje minskning eller ökning i en konnektivitetspoäng blir därav kvantifierad i vad påverkan är på rekryteringen. Indirekt bedöms därför medelvariationen (på ett 10-års perspektiv) även för sådant som inte mäts, exempelvis havsöverlevnad. Dessa indirekta påverkansvärden fås sedan ut genom de staplar som indikerar låg- och högvärden (årliga fluktuationer som inte går att förutse). Områden med lågvärde som underskrider en viss täthet</p>
--	--	---	--

	<p>Detta beror på den kumulativa effekten av de begränsningar i konnektivitet som även väl fungerande fiskvägar för med sig, i kombination med något lägre tillgång till lek- och uppväxtmiljöer.</p>	<p>Vilken PE har använts?</p>	<p>kan därmed inte förväntas ha livskraftiga populationer, utan fluktuerar i förekomst.</p> <p>PE för passerbara fiskvägar i MSA- och konnektivitetsskattningen är strax över cirka 85% i upp- och nedströmsled. Med andra ord låg påverkan på vandringsmöjlighet, men även påverkan från predation vid uppdämd yta.</p>
	<p>Mjuk reglering/ingen korttidsreglering</p>	<p>Är inte kraftverken här strömkraftverk? I så fall sker ingen (korttids)reglering. Tror det föreligger begreppsförvirring här!</p>	<p>Även om kraftverken är strömkraftverk och det enligt uppgift inte bedrivs någon korttidsreglering idag så menar Länsstyrelsen att det finns behov av villkor om mjuk reglering/ingen korttidsreglering. Generellt finns även vid strömkraftverk en viss möjlig regleringsamplitud och det förekommer att den nyttjas för att bedriva korttidsreglering under perioder med lägre flöden.</p>
	<p>Verksamhetsutövarens åtgärdsförslag</p>	<p>En avsänkning av dammvallen är svårt att förstå vad som menas, och</p>	<p>Texten har ändrats enligt förslaget i synpunkten</p>

	<p>Verksamhetsutövaren föreslår avsänkning av dammvallen i den mån det är möjligt. Samt i möjligaste mån även återskapa de habitat som ändrades vid bygget av dammen.</p>	<p>inget vi föreslagit. Vår utgångspunkt är att förbättra konnektiviteten så att den blir jämförbar med de ursprungliga förhållande (samt i möjligaste mån återskapa de habitat som ändrades vid bygget av dammen).</p>	
Vattenmyndigheten	Generellt	<p>Vattenmyndighetens bedömning är att analysdokumentet på ett bra sätt belyser de aspekter som finns kopplat till uppnåendet av miljökvalitetsnormer.</p> <p>Vattenmyndigheten noterar att det hittills inte framkommit något nytt underlag avseende miljöåtgärders påverkan på vattenkraftens förmågor eller på kulturmiljö som föranleder behov av normöversyn för vattenförekomsterna i Bräkneån.</p>	-

Länsstyrelsen Blekinge

SE- 371 86 Karlskrona

Telefon: 010-224 00 00

E-post: blekinge@lansstyrelsen.se

www.lansstyrelsen.se/blekinge